

Lovforslag nr. L 159. Fremsat den 6. april 1984 af Lone Dybkjær (RV), Estrup (RV), Larsen-Ledet (RV) og Niels Helveg Petersen (RV)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån og lov om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.

(Indeksfinansiering af vedvarende energianlæg)

§ 1

I lov om indeksregulerede realkreditlån, jfr. lovbekendtgørelse nr. 317 af 1. juli 1983, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) vedvarende energianlæg og dertil knyttede anlæg (fjernvarmerør, grunde, bygninger m.v.), hvortil der ydes rentebidrag i henhold til lovgivningen herom.«

2. § 4, stk. 1, affattes således:

»Lån efter § 2, stk. 1, nr. 3-8, og § 2, stk. 5, amortiseres efter serielånsprincippet. Amortisationstiden kan højst andrage 30½ år, for lån efter § 2, stk. 1, nr. 3, 4 og 8, dog højst 20½ år.«

3. § 5, stk. 4, 2. pkt., affattes således:

»For lån efter § 2, stk. 1, nr. 3, 4 og 8, skal amortisationen af obligationerne senest være tilendebragt efter 20½ år.«

§ 2

I lov nr. 2 af 2. januar 1981 om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v., som ændret ved lov nr. 309 af 9. juni 1982, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Såfremt ansøgeren om statstilskud er et andelsselskab med begrænset ansvar, en forening eller en selvejende institution m.fl., udgør tilskuddet 35 pct.«

2. I § 3 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 6. Der kan ydes tilskud på op til 5 pct. af de forventede anlægsudgifter til projektering af større andelsejede kombinerede anlæg. De nærmere regler herfor fastsættes af energiministeren.«

§ 3

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Sammen med dette lovforslag fremsættes lovforslag om rentebidrag til vedvarende energianlæg m.v. finansieret med indeksslån. Formålet med lovforslagene er dels økonomisk at ligestille ikke-skattepligtige investorer i vedvarende energianlæg (andelsselskaber, foreninger, selvejende institutioner m.fl.) med de skattepligtige, dels at give enkeltpersoner med lave indkomster reel mulighed for at investere i vedvarende energianlæg.

Privatøkonomisk er det en forudsætning for anskaffelse af et vedvarende energianlæg med tilhørende anlæg, at de årlige omkostninger bliver (i det mindste) af samme eller mindre størrelsesorden end udgifterne til konventionel energiforsyning (for vedvarende energianlæg efter ydelsen af det statslige anlægstilskud).

Ved traditionelle lån afhænger privatøkonomien i høj grad af, om den enkelte har mulighed for at udnytte adgangen til at fradrage betalte renter i indkomsten. En sådan adgang eksisterer ikke ved fællesanlæg organiseret som andelsselskaber, foreninger, selvejende institutioner m.fl., ligesom den er meget begrænset for personer med lave indkomster, f.eks. pensionister.

Større kombinerede vedvarende energianlæg vil ofte blive organiseret i andelsselskaber (A.m.b.a.).

Der er flere grunde hertil:

- 1) Der er en tradition for, at lokale opgaver, f.eks. vandværker, antenneselskaber, fjernvarmeverker, brugsforeninger, grovfoderselskaber m.fl., er blevet løst af brugerejede andelsselskaber.
- 2) Der er behov for en stor tilslutningsandel for både privat- og samfundsøkonomi, og denne kan som regel opnås i et andelsselskab med begrænset hæftelse.
- 3) Andelsformen sikrer økonomisk og beslutningsmæssig ligestilling mellem brugere med forskellige økonomiske vilkår (i et interessentskab vil brugere med høj marginalskatteprocent være væsentlig anderledes stillet end pensionister).

I forbindelse med større kombinerede vedvarende energiprojekter har der hidtil været en klar tendens til at foretrække andelsformen. Større kombinerede anlæg vil ofte bestå af vindmøller, biogas-anlæg, halmfyr m.v. sluttet sammen med mere traditionelle elementer såsom fjernvarmerør, bygninger, varmepumper og eventuelt naturgasfyrede minikraftvarmeverker. Disse anlæg er som vedvarende energianlæg i øvrigt karakteriseret ved relativt høje investeringsudgifter og relativt lave driftsudgifter. Da andelsselskaber normalt ikke vil råde over en stor egenkapital, og da der ikke er mulighed for at opnå en mindskelse af rentebyrden ved rentefradrag, bliver konkurrenceevnen dårlig i forhold til:

- 1) organisering som interessentskab,
- 2) traditionelle individuelle energiinvesteringer og
- 3) de etablerede forsyningselskaber, der selvfinansierer med lav forrentning af egenkapitalen.

Organisering som interessentskab vil dog forudsætte mange brugere med en relativt høj indkomst. Tilslutningen behøver endvidere ikke at blive i nærheden af 100 pct.

Det har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget været overvejet, om denne ligestilling kan opnås ved enten lavt forrentede statslån (eller rentetilskud til traditionelle lån) eller ved en forøgelse af statstilskuddet.

Med baggrund i beregninger foretaget af Karl Emil Serup (»En vindmølle investering II«, Handelshøjskolen, Århus 1984), er rentabiliteten belyst på to måder:

- 1) »Mindste levetid i år«, hvilket angiver det antal år anlægget skal fungere, for at køberen ikke skal tabe på investeringen. Hvis anlægget fungerer flere år, vil investeringen give overskud.
- 2) »Nuværdi i 1.000 kr.« angiver værdien af de nettoindbetalinger, som investeringerne giver anledning til, tilbagediskonteret med en kalkulationsrente på årlige prisstigninger + 2 pct.

Organisationsform	I/S	Andel
Mindste levetid i år	6,5	9,4
Nuværdi i 1.000 kr.	516	356

Med anvendelse af henholdsvis en rente på 5 pct. og et anlægstilbud på 55 pct. opnås følgende resultat:

Organisationsform	I/S	Andel		
	pct.	pct.	pct.	pct.
Marginalskat	60		0	
Effektiv rente annuitetslån	12	12	5	12
Tilskud	30	30	30	55
Mindste levetid	6,5	9,4	6,6	5,7
Nuværdi i 1.000 kr.	516	356	505	490

Imidlertid vil både rentetilskud/statslån med lav rente og et anlægstilskud af denne størrelse umiddelbart resultere i meget store statsudgifter.

Derfor har man i stedet valgt at skabe ligestilling ved finansiering med indeksslån med en rente på 0. Type I-obligationerne med en løbetid på 20½

år passer til vindmølleinvesteringens levetid. Statens tilskud vil – ud over anlægstilskuddet – bestå i, at staten som for det støttede byggeri betaler renter, administrationsbidrag og kurstab på indeksslånet.

Rentabilitetsberegningen ser herefter således ud:

Tabel: Rentabilitet for interessentskab med annuitetslån effektiv rente 12 pct. p.a. og løbetid 20 år og for andelsselskab finansieret med 20,5-årigt indeksslån, hvor staten betaler rente, administrationsbidrag og kurstab.

Prisstigning (varer og energi)	2 pct.		5 pct.		10 pct.	
	I/S	Andel	I/S	Andel	I/S	Andel
Mindste levetid i år	8,1	6,9	6,8	6,8	5,5	6,8
Nuværdi i 1.000 kr.	409	486	494	495	583	505

Om der opnås rentabilitetsmæssig ligestilling mellem et interessentskab finansieret med et 20 årigt annuitetslån og et andelsselskab finansieret med 20½-årigt indeksslån, hvor staten betaler renter, administrationsbidrag og kurstab, afhænger af den fremtidige prisudvikling.

Lidt forenklet udtrykt viser beregningerne, at med en forskel mellem inflation og rente (realrente) på 7 pct. opnås en ligestilling. Bliver forskellen mindre, så har interessentskabet en større rentabilitet.

Da det må antages, at realrenten i de kommende år vil blive noget mindre end 7 pct., har man valgt at kombinere indeksslåneordningen med en forøgelse af anlægstilskuddet for andelsselskaber m.v. fra 30 til 35 pct.

Administrative konsekvenser

En gennemførelse af lovforslaget vil medføre en vis meradministration. Da det imidlertid er indbygget i eksisterende ordninger (indeksslån, rentebidrag), må disse antages af være beskedne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele

Til § 1

Lovforslaget gør det muligt inden for de eksisterende lånegrænser at finansiere vedvarende energianlæg med 20½-årige indeksslån (I-type).

Ad nr. 1

Det er forudsat, at indeksslåneordningen omfatter systemgodkendte anlæg for at have sikkerhed for holdbarhed og dermed for pantets værdi.

Ad nr. 2 og 3

Bestemmelserne fastslår, at der skal være tale om 20½-årige serielån, I-type.

Til § 2

Ad nr. 1

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, så er det ikke muligt at opnå rentabilitetslighed under alle forudsætninger om de fremtidige stigninger i nettopristallet.

For at udligne en del af denne forskel foreslås en ændring af lov om statstilskud til udnyttelse af

vedvarende energikilder, således at tilskudsprocenten for andelsselskaber bliver 35.

Ad nr. 2

Det foreslås desuden, at op til 5 pct. af statstilskuddet kan udbetales til projektering.